

Nr 205.

Av herr **Johansson** i Edsbyn, *angående vissa nyodlingars fritagande från fastighetsskatt under vissa år.*

Det göres icke så litet i vår tid från statsmakternas sida för att uppmuntra och stimulera den svenska jordens uppodling och läggande under kultur. Egnahemslån, premieringar för odlingsflit, räntefria lån och anslag utan återbetalningsskyldighet äro de former som hittills beträffats utav staten för att uppmuntra nyodlingar. Alla dessa åtgärder ha omfattats med intresse från den jordbrukande befolkningens sida. Den sistnämnda formen, anslag utan återbetalningsskyldighet, har tilldragit sig så stort intresse från jordbrukares sida, att ansökningar om dylika anslag inströmmat i så stor omfattning, att anslaget som förra årets riksdag beviljade för ändamålet icke räcker till mer än en liten del av det som begäres. Det är också uppenbart, att den sak det här gäller att uppmuntra för landets framtida utveckling är av så stor betydelse, att statsmakterna knappast kunna göra för mycket för densamma. Om icke vårt jordbruks utveckling håller jämna steg med övriga näringars utveckling och folkmängdens tillväxt, kunna situationer inträda, som bliva ödesdigra nog för land och folk.

Att döma av den mängd ansökningar som inkommit och storleken av de belopp, som begäras till anslag för nyodlingar och betesförbättringar, utav de 400,000 kronor, som förra årets riksdag beviljade för ändamålet, så borde detta belopp för kommande år flerdubblas. Men även om detta kunde ske, så är det inte säkert, att det nyvaknade intresset för denna utveckling av vår modernäring ändå kunde till fullo tillgodoses. Våra ekonomiska resurser äro därtill alltför begränsade. Anspråket på statens kontanta understöd för detta ändamål kan icke uppdrivas huru högt som helst.

Man måste därför tänka sig flera sätt att främja nyodlingarna i vårt land, och framför allt sådana, som ställa mindre anspråk på statens kontanta utgifter för saken. I det hänseendet ha vi ett gammalt sätt, som i forna tider kanske var det enda, som staten använde sig utav för detta ändamål, vilket med behöfliga ändringar kunde komma till användning även i närvarande tid, nämligen att bevilja skattefrihet under vissa år för nyodlad jord. De gamla bestämmelserna om s. k. frihetsår för nyodlad jord voro ju ursprungligen avsedda att främja skapandet av nya jordbrukslägenheter på kronans mark, d. v. s. någonting liknande nutidens koloniserings- och egnahemsverksamhet. Numera äro dessa bestämmelser tillämpliga endast för de norrländska länen och torde icke ens där i praktiken ha så stor betydelse för främjande av nya egendomars upp-

tagande. Denna lindring i skattehänseende under en följd av år är icke ensamt tillräckligt lockande för nedläggande av de stora kostnader, vilka äro förenade med att i vildmarken skapa en ny jordegendom med dess dyrbara byggnader. Men idén överförd på redan befintliga jordegendomar, i avsikt att uppmuntra och främja en nyodlingsverksamhet, som organiskt växer ut ifrån den redan odlade bygden, kunde kanske få större betydelse. Därmed vunnas en större besuttenhet för många av våra ofta alltför små jordbruk.

Det är så mycket större anledning överväga denna sak nu, som beskattningen av jorden — framför allt för kommunala ändamål genom fastighets-skatten — bygger sina beräkningar på arealen och icke såsom förut på ett för längre tid fastslaget mantal. Om ny fastighetstaxering fortfarande kommer att företagas vart femte år, så blir en jordbrukare, vilken deklarerar sin åkerareal ärligt, vid nästkommande fastighetstaxering påförd skatt omedelbart för den åkerareal han nyss uppodlat. Har han verkställt denna nyodling utan något annat bidrag från statens eller kommunens sida, så är det icke mer än rimligt, att han under en följd av år, som ett bidrag till sina odlingskostnader, finge hava denna del av sin egendom fri från fastighetsskatt. Det kunde jämväl sättas ifråga, om han inte även en viss tid borde befrias från inkomstskatten för den nyodlade jorden, men då det torde möta oöverstigliga svårigheter både för honom själv som deklaratant och för taxeringsmyndigheterna att särskilja inkomsten från det gamla och det nya jordbruket, så får den saken lämnas därhän.

Med kännedom om den känslighet för lättnader i skattehänseenden, som råder inom alla näringar och icke minst inom jordbruksnäringen, är att hoppas, att om t. ex. 10 à 20 frihetsår i fråga om fastighetsskatt kunde beredas ägare av nyodlad jord å förutvarande eller nya egendomar, så skulle detta bliva ett led i statens strävan att främja nyodlingsverksamheten i vårt land.

I anslutning till det anförda hemställes vördsamt,

att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t an- hålla om utredning, huruvida och i vad mån nyodlingar å såväl förutvarande som nya jordbrukslägenheter och egnahemsbild- ningar, vilka ej åtnjutit annat odlingsunderstöd från statens sida, genom lindring eller befrielse under vissa år från fastighets- skatt till stat och kommun kunna främjas och stimulera en kraftigare nyodlingsverksamhet, samt snarast möjligt fram- lägga de förslag därom vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 20 januari 1928.

O. Johansson,
Edsbyn.